

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage[n]
-	-	Zaaknummer: 914599	-
Behandeld door	Doorkiesnummer	Vries	
Mw. drs. E.D.F. de Boer		12 mei 2020	

Aan: Gemeenteraad Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA VRIES

Onderwerp: Corona

Geachte raadsleden,

Door verschillende fracties zijn vragen gesteld m.b.t. de brief “stand van zaken Corona” die ons college dd. 21 april jl. aan u heeft verzonden. We hebben ervoor gekozen deze brieven ter wille van het overzicht voor uw raad in deze brief gebundeld, met ook een separate reactie per vraag, te beantwoorden. In de hoop en verwachting dat we daarmee alle vragen adequaat hebben beantwoord.

In zijn algemeenheid over de GRIP 4 situatie

Op het moment dat een GRIP 4 situatie afgekondigd wordt vindt de crisisbestrijding en –beheersing bovenregionaal plaats. Bij deze Coronapandemie is hier aldus sprake van. Dat betekent dat regionale en landelijke autoriteiten leidend zijn. De noodverordeningen die de Veiligheidsregio’s hebben uitgevaardigd zijn voor gemeentebesturen dan ook een voldongen feit. Ze hoeven niet, anders dan bij noodverordeningen van de ‘eigen’ burgemeester, naderhand door de gemeenteraad in de eerstvolgende vergadering te worden bekrachtigd.

In ons geval zijn de belangrijke overleggremia bij deze crisis neergelegd bij de voorzitter van de Veiligheidsregio Drenthe (VRD), en afstemming bij het regionaal beleidsteam (RBT). In dit laatste gremium is onze gemeente door de burgemeester vertegenwoordigd. De meerwaarde van dit team is vooral gemeenteteoverstijgend beslissingen te nemen, die formeel tot de bevoegdheid behoren van de voorzitter van de VRD (burgemeester Out). Daarmee wordt bevorderd dat noodzakelijke maatregelen die uitvoering geven aan beslissingen van de rijksoverheid zoveel mogelijk draagvlak hebben bij gemeenten, maar nog belangrijker, navolgbaar zijn voor alle betrokken inwoners en ondernemingen, en op een zoveel mogelijk identieke wijze worden uitgevoerd binnen onze veiligheidsregio.

De gemeenteraad kan uiteraard te allen tijde haar eigen college en burgemeester ter verantwoording roepen, echter dat zullen onderwerpen betreffen waar de bevoegdheid bij de eigen gemeente is blijven liggen. Veel eigen beleid kunnen we hieromtrent niet meer maken. Bijvoorbeeld de gesuggereerde horecauitbreiding-mogelijkheid voor meer publiek valt formeel onder de verantwoordelijkheid van de rijksoverheid en van de voorzitter van de VRD. Overigens zal het college alle ondernemers helpen en faciliteren bij maatwerkoplossingen, waarbij u als het gaat om horeca bijvoorbeeld kunt denken aan vergroting van de terrasomvang met inachtneming van de 1.5 mtr. Datzelfde geldt overigens voor bijvoorbeeld het afnemen van (extra) testen voor risicogroepen en communicatie daarover, formele bevoegdheid rijksoverheid en voorzitter VRD, dit verzoek is weliswaar nadrukkelijk in het RBT aan de orde gesteld een doorgeleid naar de GGD.

<i>Postadres</i>	<i>Bezoekadres</i>	<i>Website</i>	<i>Bankrelaties</i>
Postbus 5, 9480 AA Vries	Kornoeljeplein 1, Vries	www.tynaarlo.nl	IBAN: NL02BNGH0285079050 IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)
<i>Telefoonnummer</i>	<i>Faxnummer</i>	<i>E-mail</i>	BIC: BNGHNL2G
[0592] 26 66 62	[085] 20 84 923	info@tynaarlo.nl	

Onze eigen organisatie

De uitzonderlijke situatie van deze pandemie heeft ertoe geleid dat, zoals geldt voor alle organisaties, het overgrote deel van onze organisatie niet op ons kantoor werkt. Het management, collega's die zich bezig houden met werkzaamheden t.a.v. het primaire proces, en een klein aantal medewerkers met een vitale functie in de crisisorganisatie, werken vanuit ons kantoor.

Die situatie vergt veel improvisatie, suboptimale afstemming, telefoon en email, en vraagt niet alleen in de feitelijke beschikbaarheid van collega's veel, velen moeten hun werkzaamheid voor onze gemeente combineren met opvang en lesgeven aan kinderen, maar ook in de werkbelasting heeft deze wijze van werken veel impact. De spankracht van velen staat enorm onder druk, en in weerwil van nogal wat gemeenten, hebben wij zoals gezegd wel te maken met een veel lagere productie, maar gelukkig nog niet met een sterk toenemend ziekteverzuim. Afstemming is verre van optimaal, termijnen van oplevering verlopen moeizaam door het gebrekkig overleg.

Daarnaast, zoals in onze brief van 21 april jl. aangestipt, hebben de wel aanwezige collega's op kantoor te maken met werkzaamheden die verricht dienen te worden in opdracht van de regio. Toezichhoudende collega's, een 16-tal, speciaal in aanvulling op ons reguliere toezicht, werken om de crisismaatregelen te handhaven. Die betreffende collega's, zoals boven geschetst, hebben 'normaal' andere werkzaamheden.

Collega's op het terrein van communicatie, financiën, economie, bedrijfscontacten, openbare orde en veiligheid, en management, verrichten taken in regionaal verband. U kunt daarbij naast de terreinen die zojuist genoemd zijn, denken aan de vele overleggen bij de uitwerking van regionale opdrachten als ook aan de voorbereiding van werkzaamheden van RBT, regionale operationele teams (ROT), onze eigen (interne) crisisteam (beleidsteam en 2 interne teams), en het vormgeven aan taken van de functies als algemeen commandant.

Kortom, deze uitzonderlijke situatie vraagt meer dan gemiddelde flexibiliteit en van iedereen binnen ons gemeentehuis, loslaten van hun reguliere taken en werkzaamheden, en inzet voor de collectieve regionale aanpak ter bestrijding van verspreiding van het virus. In die zin dient u onze passage in de brief van 21 april jl. over het niet kunnen nakomen van gewekte verwachtingen te verstaan.

Vragen fractie GroenLinks d.d. 28-04-2020

Vraag 1. Op basis van welke cijfers trekt het college de conclusie dat sprake is van toename van huishoudelijk geweld?

We gaan ervan uit dat u deze duiding formuleert op basis van onderstaand citaat uit de Coronabrief:

“De reguliere opdrachten voor de organisatie zijn niet afgenomen. Nog sterker, met name de bijzondere taken zijn toegenomen. Werkzaamheden inzake jeugdproblematiek en huiselijk geweld situaties vragen een zeer betekenisvolle rol van een deel van onze collega's. Zij worden dagelijks geconfronteerd met zeer schrijnende problematiek die schreeuwt om acute oplossing. Wij zien hierin een enorme toename”

Wij spreken – in tegenstelling tot wat u schrijft - niet van een toename van huiselijk geweld. Wij spreken van een toename van schrijnende problematiek die schreeuwt om een acute oplossing, op ingrijpen voordat het uit het hand loopt. Wij baseren ons op de dagelijkse praktijk. Aard en omvang van casussen die om ingrijpen vragen van de sociale teams. Dat is niet vergelijkbaar met aantallen meldingen bij politie. Het is juist de toename van huiselijke spanningen die vraagt om (tijdelijke)opvang van één of meerdere gezinsleden (veelal kinderen).

Vragen 2, 3 en 4. Relatie uitgavenstop en Coronabrief.

Met u zijn wij van mening dat er geen directe relatie bestaat tussen de Corona perikelen en de aangekondigde uitgavenstop van het sociaal domein. De reden van gelijktijdige melding in één en dezelfde brief komt voort vanuit de eerste resultaten van samenstelling van de jaarrekening 2019. De tekorten op het sociaal domein zijn in 2019 wederom gegroeid (daarover bij de jaarrekening meer). Het college beschikt al over

deze informatie. Dan komt er nieuwe informatie bij inzake Corona waarop het college besluit tot actief informeren van de gemeenteraad. We wilden daarin compleet zijn en de informatie inzake de voorbereidingen voor de uitgavenstop ook alvast met u delen.

Uw opdracht aan het college is helder. Vanaf 2021 Rijks budgettair neutraal uitvoeren van onze taak in het sociaal domein. We slagen daar nog niet in, daarover wordt u conform de afspraken tussen college en raad door ons regelmatig geïnformeerd. Om beter onze opdracht te kunnen uitvoeren zullen we keuzes moeten maken. We brengen momenteel in beeld wat onze wettelijke verplichte taak is en wat juridisch afdwingbaar kan worden opgeëist door zorgvragers. Hiermee voorsortend op keuzes die we wellicht later moeten gaan nemen om ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Vraag 5. Autonomoos toenemende tekorten op met name jeugdzorg, wat is uw verklaring hiervoor?

Er is sprake van een open einde regeling en externe doorverwijzingen terwijl de gemeente de rekening betaalt.

Vraag 6. Bent u het met ons eens dat de tekorten op jeugdzorg een ontwrichtende werking op andere beleidsterreinen heeft?

Ja, en niet uitsluitend op de andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein. Ook op alle andere beleidsterreinen van ons gemeentelijk werkveld. De miljoenen tekorten op het sociaal domein hebben we de afgelopen jaren betaald uit onze spaarpot. Daarmee kunnen we dus geen andere voorzieningen financieren.

Vraag 7. Zijn de beperkte middelen vanuit het gemeentefonds een mogelijke verklaring hiervoor?

De beschikbare middelen uit het gemeentefonds zijn onvoldoende om de taken uit te voeren op de wijze waarop ze nu door ons uitgevoerd worden. De eerste jaren hadden we overschotten op het sociaal domein. In die periode zijn ook beleid en uitvoering voor het sociaal domein opgebouwd en in de loop der jaren uitgebreid. Nu is het punt gekomen dat het college aankondigt om de relatie te leggen tussen wat we allemaal doen versus naar wat we volgens onze wettelijke taak zouden moeten doen en of er wellicht mogelijkheden zijn om hier en daar af te schalen. Doel is om onze meest kwetsbare inwoners ook op lange termijn de zorg te kunnen bieden die zij nodig hebben.

De vraag of het reëel is om koste wat het kost binnen de rijksbudgetten te blijven is een politiek vraagstuk. Om daar antwoord op te geven willen we eerst de uitkomsten van de onderzoeken naar onze wettelijke taak afronden en duiden. We kunnen wel al aangeven dat het verruimen van onze budgetten naar de omvang van het huidige en nog te verwachten tekorten op het sociaal domein (2 a 3 miljoen structureel) niet betaalbaar is voor de gemeente, dus zowel college als raad zullen niet ontkomen aan het maken van keuzes.

Vraag 8. Bent u met ons van mening dat er meer geld beschikbaar moet komen voor het sociaal domein en bent u bereid om dat aan de verantwoordelijk minister kenbaar te maken.

Ja, dat zijn we met u eens. Zoals u dagelijks in de krant kunt lezen is Tynaarlo niet de enige gemeente die met dit probleem worstelt. Alle gemeenten om ons heen staan voor dezelfde moeilijke keuzes. Gezamenlijk in VDG en VNG verband worden statements hierover gemaakt. Overigens hebben we ook de overtuiging dat een onderzoek naar nut en noodzaak van de uitgaven 5 jaar na de invoering van de decentralisaties, nodig is.

Vragen 9, 10 en 11. Maatregelenpakket

De implementatie van het maatregelenpakket was gebaseerd op de veronderstelling dat de basis goed op orde was, werkprocessen eenduidig beschreven etc. De realiteit bleek helaas anders, dat vroeg extra tijd om te kunnen werken aan de verbeterprocessen. Andere invloeden zijn de juridische trajecten rondom de inkoop jeugd en Wmo vanaf 1 januari 2020. Daarover bent u separaat geïnformeerd. Vernieuwde inkoopcontracten zouden een voordeel op gaan leveren. De invoeringsdatum is met een aantal maanden uitgesteld. De consequenties van het abonnementstarief zijn nog niet te kwantificeren. Het woonplaatsbeginsel is door de wetgever vertraagd. Een deel van de maatregelen zouden we gaan realiseren in samenwerkingsverband. De GR heeft een andere keuze gemaakt, daarmee is de maatregel niet uitvoerbaar en wordt gezocht naar nieuwe maatregelen.

Conform de toezegging tijdens de begrotingsvergadering "Begroting 2020", ontvangt u de eerste kwartaal rapportage in de Voorjaarsbrief 2020. Daarin actualiseren we de verwachtingen van het maatregelenpakket.

Vragen fractie GroenLinks d.d. 26 april 2020

Vraag 1. Is de toename jeugdproblematiek te wijten aan de lockdown?

We hebben een taak in het oplossen van de problematiek en veelal uitsluitend in het betalen van de rekening van de zorgaanbieders, waarbij de huisarts heeft verwezen. Het grootste deel van de jeugdzorg betreft casussen die wij niet kennen. Wij hebben geen onderzoek gedaan naar de aanleiding van de toename. We delen met u wat we dagelijks zien gebeuren.

Vraag 2. Welke van de twee oplossingen vindt het college in deze situatie de meest geschikte? Open einde regeling stoppen of meer geld vragen aan het rijk?

Zoals aangegeven is er door de gezamenlijke gemeenten meer geld aangevraagd. Open einde regeling is niet te stoppen. Wel kun je wellicht wachlijsten creëren, dus in tijd temporiseren. Maar ook dat zijn type mogelijkheden die uit nader onderzoek naar voren zouden moeten komen.

Vraag 3. Wat wordt bedoeld met de "Nee, mits..houding?" dat is namelijk geen ABN

"Nee, tenzij" had dit moeten zijn.

Vraag 4 en 5. Hoofdtak van de raad is het controleren van het college toch? Wat is de bedoeling van het citaat:

"Dat maakt dat we zeker weten dat we afspraken over inhoud of termijnen, gedane toezeggingen en gewekte verwachtingen NIET kunnen nakomen. Wij rekenen op uw begrip. Wij verzoeken u voorts om voorlopig terughoudend te zijn met het stellen van vragen of het belasten van onze organisatie. Wij willen de zeer minimaal beschikbare capaciteit zo effectief mogelijk inzetten voor de samenleving in de bestrijding van de verspreiding van het Corona virus".

Een GRIP-4 situatie is nood, alles is anders. Vanzelfsprekend kan de raad ook tijdens de crisis vragen stellen, maar verantwoording van het crisisbeleid doen we achteraf. Dat is het kenmerk van een grip 4 en daarover hebben we u actief geïnformeerd. Niet crisis gerelateerde inhoudelijke vragen kunt u gerust stellen waarbij wij aangegeven hebben dat de beantwoording langer kan duren dan in reguliere omstandigheden het geval is. Immers, het werkproces wordt door Corona totaal anders, zoals gezegd. Bij de VRD lopen veel van onze mensen, regiovergaderingen en overleggen zijn vervallen. Sommige processen staken en sommige processen worden uitgesteld. Kortom we kunnen niet alle gedane toezeggingen nakomen en zullen u zo goed mogelijk informeren over de voortgang.

Vragen fractie Leefbaar Tynaarlo d.d. 24 april 2020

Vraag 1. Hoeveel ondernemers hebben een beroep gedaan op het opschorten van gemeentelijke belastingen?

Conform de karakteristiek van een GRIP-4 situatie zullen we u hierover achteraf zo goed mogelijk informeren.

Vraag 2. Hoeveel koopt Tynaarlo in eigen gemeente?

Het RBT heeft een oproep gedaan die wij ondersteunen. Wij houden ons bij inkoop aan de door de raad vastgestelde aanbestedingsregels. Wij monitoren niet hoeveel dat bedraagt, dus wij kunnen u dat antwoord niet verstrekken.

Vraag 3. Hoeveel werknemers hebben zich gemeld bij het loket van de sociale dienst? En wat betekent dat voor ons huishoudboekje?

Hierbij verwijzen we naar de inhoud van de recent aan uw raad verzonden brief hierover, met de aantekening dat we conform de karakteristiek van een GRIP-4 situatie u hierover achteraf zo goed mogelijk zullen informeren.

Vraag 4. Ziet u mogelijkheden om zelf maatregelen te versoepelen voor de horeca?

Nee, wij zijn gehouden aan de Noodverordening en wij hebben geen eigenstandige bevoegdheid hierin. Wij staan in deze onder regie van de VRD. Zie de inleiding van deze brief voor wat betreft het faciliteren en mogelijk toepassen van maatwerk.

Vraag 5. Is er actief beleid richting de Tynaarlose ondernemers waar wordt gewezen op de financiële steun? En welke response kreeg u hierop?

Wij informeren breed over al onze maatregelen en mogelijkheden via de gebruikelijke kanalen. Respons zal worden uitgedrukt in de mate waarop van maatregelen gebruik is gemaakt. Dat is onderdeel van de bedoelde monitoring zoals beschreven in onze Coronabrief d.d. 21 april jl.

Vragen fractie VVD d.d. 1 mei 2020

GRIP-4:

1. Korthedshalve verwijzen we hier naar de algemene inleiding.
2. Zoals al eerder is aangegeven is het kenmerkende van een GRIP-4 situatie dat achteraf verantwoording wordt afgelegd over de wijze waarop tijdens de crisis is gehandeld.

Sociaal domein:

Uw college is bezig met voorbereidende werkzaamheden om binnen de kaders van de raad te opereren en het sociaal domein verder financieel en inhoudelijk houdbaar vorm te geven. Evident is, dat benadrukt het college, dat uw raad ten allen tijde hierover de definitieve besluiten zal nemen, daarover geen misverstand.

Vraag 1. Is het voldoende bekend dat de gemeenteraad reeds meerdere malen heeft gevraagd naar de gang van zaken binnen het sociaal domein?

Zeker, juist dat is de reden dat het sociaal domein het enige beleidsterrein is waarover we tweemaal per jaar een monitor opleveren en viermaal per jaar de raad informeren over de voortgang inzake het maatregelenpakket.

Vraag 2. Is het bekend dat deze vragen zich richten op inhoud proces en financiële aspecten?

Ja. De raad stelt de inhoudelijke en de budgettaire kaders vast, soms worden procesafspraken gemaakt.

Vraag 3. Waarom heeft u de raad hier tot nu toe nog niet actueel geïnformeerd?

Vraag 6. Waarom deelt u nu pas deze informatie met ons?

Wij kunnen deze vragen niet plaatsen. Het college informeert de raad conform afspraak. En de inmiddels veel besproken Coronabrief is de brief waarmee het college de raad actief informeert. Wij zouden liever spreken van nu al, dan van nu pas.

Vraag 4. Wat zijn de feitelijke en de financiële argumenten die tot uw besluit hebben geleid?

Heel feitelijk en ook financieel is dat de opdracht van de raad om onze taak op het sociaal domein uit te voeren binnen de middelen die we daarvoor van het Rijk krijgen. En het feit dat dat ons al sinds 2017 niet lukt waarbij we de tekorten jaarlijks zien toenemen. Een onhoudbare situatie die om bestuurlijke keuzes vraagt.

Vraag 5. Hoe worden effecten gemonitord?

Daarover zullen we achteraf verantwoording afleggen.

Vraag 7. Werkt u nu al een toekomstperspectief op sociaal, economisch en maatschappelijk gebied?
Ja, er wordt zowel lokaal, als ook regionaal en landelijk aan diverse scenario's gewerkt.

Vragen fractie PvdA d.d. 24 april 2020

“Werkzaamheden inzake jeugdproblematiek en huiselijk geweld situaties vragen een zeer betekenisvolle rol van een deel van onze collega's. Zij worden dagelijks geconfronteerd met zeer schrijnende problematiek die schreeuwt om acute oplossing. Wij zien hierin een enorme toename”.

Vraag 1. Doelt u hier op de bijzondere omstandigheid van dit moment of doelt u op een al langer bestaand verschijnsel?

De toename van zorgaanbod in de jeugdzorg is al langer gaande, maar de bijzondere situatie van Corona maakt de problematiek meer manifest.

Vraag 2. Lukt het u om tijdig en bevredigende oplossingen te komen?

We proberen zo goed mogelijk hulp te bieden, gelukkig zijn veel praktische mogelijkheden nog haalbaar. Sommige problemen zijn echter zo complex, met of zonder Corona, dat ze niet (door de gemeente) kunnen worden opgelost.

Vraag 3. Zijn er ook vergelijkbare schrijnende situaties op andere beleidsterreinen?

De effecten van Corona zijn op bijna elk beleidsterrein te zien.

Uitgavenstop sociaal domein

“Uitgavenstop op het sociaal domein. De autonoom toenemende tekorten op met name jeugdzorg krijgen we nog niet onder controle. De effecten van de implementatie van het maatregelen pakket laten ook langer op zich wachten dan vooraf was verondersteld. Om ook op langere termijn goede zorg te kunnen bieden aan die jeugdigen, maar ook inwoners algemeen die onze zorg het hardst nodig hebben, zal het college met een “Nee, mits... Houding” gaan kijken naar alle extra en aanvullende verzoeken die aan het college worden aangeboden. We brengen in beeld wat onze wettelijke verplichte taak is en wat juridisch afdwingbaar kan worden opgeëist. Hiermee voorsortierend op keuzes die we wellicht later moeten gaan nemen om ter besluitvorming voor te leggen aan de raad”

Vraag 4. Staat deze problematiek feitelijk los van de Corona crisis?

Ja, zie ook de beantwoording van de vragen van de fractie GroenLinks.

Vraag 5. Waarom komt u nu met de versluierde aankondiging van aanstaande zware bezuinigingen op het sociaal domein?

Zie beantwoording van de vragen van de fractie GroenLinks en algemene opmerking bij beantwoording vragen VVD.

Vraag 6. Moeten we begrijpen dat het maatregelenpakket een financieel fiasco is?

Nee. U mag hieruit afleiden dat we binnen het sociaal domein de afgelopen jaren veel hebben opgebouwd. Wellicht zoveel dat we de rekening daarvan niet kunnen betalen op lange termijn. En u mag hieruit afleiden dat we voor de uitvoering van onze taken binnen het sociaal domein in verschillende samenstellingen samenwerken met andere partijen, al of niet in formeel georganiseerde GR-en. Dat heeft tot gevolg dat we niet meer volledig autonoom maatregelen kunnen bijsturen maar dat dat draagvlak nodig heeft bij stemmingen. Of anders gezegd, daar hebben we meer tijd nodig om effectief te zijn.

Vraag 7. Uitstel besluitvorming kadernota sociaal domein?

Deze vraag heeft geen relatie met de Corona brief. Wij zullen uw vraag betrekken bij de aangepaste planning in de Voorjaarsbrief.

Wij gaan ervan uit uw vragen adequaat te hebben beantwoord. U mag erop vertrouwen dat we u actief zullen blijven informeren over de stand van zaken.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders

mr. J. Th. van Nieukerken
gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.